

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת שלי טל מירון

פ/25/3990

הצעת חוק לצמצום רגולציה ושעורי אגרות לעסקים קטנים, התשפ"ד–2023

1. מטרה
מטרתו של חוק זה היא להפחית ולבטל אגרות ביחס לעסק זעיר, קטן ובינוני, על מנת להפחית ולהקל ברגולציה הקיימת לגבי עסקים אלה.
2. הגדרות
"אגרות הקמה" – אגרות המשתלמות בעד הקמת עסק ואגרות נוספות שאין בעדן שירות;
"אגרות שירות" – אגרות בעדן מתקבל שירות;
"עסק זעיר, קטן או בינוני", "עוסק זעיר" ו"עוסק בינוני" – כהגדרתם בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992.
3. אגרות הקמה
עסק זעיר, קטן ובינוני לא יהיה חייב בתשלום אגרות הקמה המנויות בטור א' שבתוספת, בשלוש השנים הראשונות להקמתו.
4. אגרות שירות
עסק זעיר, קטן ובינוני יהיה חייב בתשלום מחצית סכום האגרות המנויות בטור ב' שבתוספת, בשלוש השנים הראשונות להקמתו.
5. שר האוצר, בהתייעצות עם השר הרלוונטי לעניין אגרה מסוימת ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי בצו, לשנות את התוספת.
6. הוראות מעבר
על אף האמור בכל דין, בשלוש השנים מיום פרסומו של חוק זה, עסק זעיר, קטן ובינוני לא יהיה חייב בתשלום של אגרת הקמה, שלא מנויה בטור א' שבתוספת;
7. תחילה ותחולה
(א) תחילתו של חוק זה ביום ג' בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2019); מיום תחילתו, אגרות לעסק זעיר, קטן ובינוני שאינן מנויות בטור א' לתוספת, לא יהיו בתוקף ביחס לעסקים כאמור ולא יהיה ניתן לגבות אותן מהם.

(ב) תוקף התוספת היא לחמש שנים מיום פרסומו של חוק זה, ואולם, רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להאריכה לתקופות נוספות שלא יעלו על חמש שנים כל אחת.

תוספת

טור ב'
אגרות שירות

טור א'
אגרות הקמה

דברי הסבר

מצבה של מדינת ישראל במדד קלות עשיית עסקים (Doing Business) של הבנק העולמי, הבודק את יעילות הרגולציה ועד כמה היא ידידותית לעסקים, מיזדרר בשנים האחרונות. בדירוג האחרון לשנת 2016, מדורגת ישראל במקום ה-53 בעולם, דירוג נמוך מאוד, המציב את ישראל לצד כמה ממדינות העולם השלישי. הדירוג מעיד על הידרדרות ביכולת פתיחת העסקים ועשיית העסקים בישראל.

תמונה זו מעלה את הצורך בהסרת החסמים לעשיית עסקים בישראל, בדגש על הקלת הרגולציה והבירוקרטיה בפתיחת עסקים חדשים. אחד החסמים המרכזיים המכבידים על התנהלות הכלכלית והבירוקרטית של עסק קטן הוא חובת תשלום אגרות.

אגרה היא תשלום חובה המשולם לרשות ציבורית, המוטל בכפיה או מרצון, ויש כנגדו תמורה – מצרך או שרות – שאינה בהכרח שוות ערך. כיום מוטלות אגרות רבות על ידי רשויות ציבוריות רבות, ביניהן אגרות שיש בצדן שירות ואגרות שאין בצדן שירות. מיום שאושרה הטלת אגרה, אין דרישה להביאה לאשרור והיא חלה ללא הגבלת זמן.

מטרת חוק זה היא הקלה על עסקים קטנים בשלוש השנים הראשונות למן יום הקמתם בביטול אגרות שאין בצדן שירות וחיוב בתשלום מופחת בגובה 50% עבור אגרות שיש בצדן שירות ואשר מוטלות על העסק הקטן בכפיה. רשימת אגרות ההקמה ואגרות השירות ייקבעו בתוספת בדיוני ועדת הכספים בעת העבודה על הצעת החוק.

עוד מבקשת הצעת החוק לאשרר את האגרות מדי חמש שנים, על מנת לוודא שהאגרות המוטלות מוצדקות בנסיבות העניין.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ואחת על ידי חבר הכנסת רועי פולקמן (פ/234/21), על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/376/22), על ידי חבר הכנסת מיקי לוי (פ/619/22), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/509/23), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת מיקי לוי (פ/118/24) ועל ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/724/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אושר שקלים וקבוצת חברי הכנסת (פ/3958/25).

הצעת החוק זהה לפ/3958/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בחשוון התשפ"ד (16.10.2023)